

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.228/2022/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2023. február 15. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. március 21. napján meghozott 22.B.118/2021/61. számú ítéletét terhelt13 XIII. r. vádlott vonatkozásában helybehagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 6.600 (hatezer-hatszáz) forint bűnügyi költséget terhelt13 XIII. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Nyomozó Ügyészség a Fővárosi Törvényszékre 2021. március 8. napján érkezett Ny.2032/2019. számú vádiratával emelt vádat Terhelt1 és társaival szemben hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmények miatt. A Fővárosi Törvényszék 2021. május 26. napján kelt 22.B.118/2021/26. számú végzésével a Be. 493. § (1) bekezdés alapján felhívta a nyomozó ügyészséget a vádirat hiányosságainak pótlására, mely felhívásra a Fővárosi Nyomozó Ügyészség a Fővárosi Törvényszékre 2021. június 17. napján érkezett átiratában a felhívásnak eleget téve a vádiratot kiegészítette. A Fővárosi Nyomozó Ügyészség a törvényszékre 2021. április 13. napján érkezett Ny.259/2021. számú vádiratával Terhelt13 vádlottat – akivel szemben a nyomozati szakban az eljárást elkülönítette, és akinek a neve névváltozás következtében terhelt13 – a Btk. 293. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő kötelesség megszegésére irányuló hivatali vesztegetés büntettével vádolta. A törvényszék 2021. június 25. napján kelt

22.B.148/2021/8. számú végzésével az ügyet az előtte Terhelt1 és társaival szemben folyamatban lévő 22.B.118/2021. számú ügghöz egyesítette.

[2] A Fővárosi Törvényszék az ügyben 2021. szeptember 27. napján Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r., Terhelt9 IX. r., Terhelt10 X. r. Terhelt12 XII. r. és Terhelt13 XIII. r. vádlottal szemben előkészítő ülést tartott, amelyen a 22.B.118/2021/35-I. számú végzésével I. r., II. r., III. r., IV. r., VI. r., VIII. r., Terhelt9 IX. r., Terhelt10 X. r. és a XII. r. vádlott vonatkozásában a Be. 504. § (3) bekezdés alapján elfogadta a vádlottak beismerő nyilatkozatát.

[3] Terhelt9 IX. r. vádlott esetében a IX. r. vádlott és a Fővárosi Nyomozó Ügyészség között 2020. november 18. napján megkötött Ny.2032/2019. számú egyezséget, míg Terhelt10 X. r. vonatkozásában a X. r. vádlott és a Fővárosi Nyomozó Ügyészség között 2020. december 16. napján megkötött Ny.2032/2019. számú egyezséget jóváhagyta.

[4] A Fővárosi Törvényszék 2022. március 21. napján Terhelt11 XI. r. vádlott és Terhelt13 XIII. r. vádlott vonatkozásában tartott előkészítő ülést, ahol a XI. és XIII. r. vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadása után a két vádlottal szemben ítéletet hozott.

[5] A Fővárosi Törvényszék a 22.B.118/2021/61. számú ítéletével Terhelt11 XI. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége [Btk. 345. §.] miatt 200 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint, összesen 300.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Terhelt13 XIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntetében [Btk. 293.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés], és ezért 1 év 2 hónap tartamú, börtön fokozatú, végrehajtásában két év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. Meghatározta a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, továbbá kötelezte XIII. r. vádlottat 29.680 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[6] Az ítélettel szemben a jogorvoslati nyilatkozat bejelentésére három munkanap fenntartását követően, a törvényes határidőn belül Terhelt13 XIII. r. vádlott védője jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében, míg a XI. r. vádlott vonatkozásában az ítélet a kihirdetése napján jogerőre emelkedett.

[7] Terhelt13 XIII. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a védenca kifogástalan előéletére, a tárgyalat bűncselekmény tárgyi súlyára és társadalomra veszélyességére tekintettel az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés tartama eltúlzott. Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülményeket – így a vádlott teljes, bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását, büntetlen előéletét, az eljárás során tanúsított tevékeny megbánását – nem kellő nyomatékkal értékelte a büntetés kiszabásakor. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság szabadságvesztés büntetés helyett méltányos büntetést szabjon ki védenccével szemben.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.429/2022/10. számú átiratában rögzítette, hogy a bejelentett fellebbezés irányára tekintettel a felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdés alapján korlátozott. Terhelt13 XIII. r. vádlott a vád tárgyává tett bűncselekményben

bűnösségét elismerte és a tárgyaláshoz való jogáról lemondott. Nyilatkozata elfogadásának Be. 504. § (2) bekezdésben írt feltételei fennálltak, ezért azt a törvényszék a Be. 504. § (3) bekezdése alapján elfogadta. A bíróság a történeti tényállást és a cselekmény jogi minősítését a váddal egyezően állapította meg, és ítéletét a Be. 562. § (4) bekezdése szerint indokolta. Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket feltárta és azokat ítélete indokolásában értékelte. A törvényszék helytállóan jutott arra az álláspontra, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú korrupciós bűncselekményt elkövető XIII. r. vádlottal szemben szabadságvesztés büntetést kell kiszabnia, és helyesen ítélte meg azt is, hogy a XIII. r. vádlott javára értékelhető enyhítő körülményekre figyelemmel a szabadságvesztés büntetés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető. Az így megállapított büntetés alkalmas a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez, de a védői fellebbezésben indítványozott enyhítés már nem szolgálná sem a generális, sem a speciális prevenciót. A törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért annak helybenhagyására tett indítványt.

[9] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész előzetes bejelentésének megfelelően nem vett részt, és nem jelent meg a szabályszerűen értesített vádlott sem.

[10] A nyilvános ülésen a védő írásban előterjesztett fellebbezés indokolásában foglaltakkal egyezően tartotta meg perbeszédét, védencével szemben méltányos büntetés kiszabását indítványozta.

[11] Az ítéltábla a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (6) bekezdése alapján – a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát a Be. 504. § (3) bekezdése szerint elfogadva – előkészítő ülésen hozta meg érdemi döntését. A Be. 580.§ (2) bekezdés a) és b) pontja alapján az ítélet ellen a bűnösség megállapítása, illetve a váddal egyező tényállás és minősítés miatt nincs helye fellebbezésnek, amennyiben a bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta. E rendelkezés figyelembevételével az elsőfokú ítélet ellen a vádlott védője a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést, így az ítéltábla az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül. A Be. 590.§ (5) bekezdésében foglaltak alapján a korlátozott felülbírálat ezen túlmenően kiterjedt

[12] a) az elsőfokú bírósági eljárásra és ennek során vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén

aa) a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, vagy

ab) a Be. 590.§ (5a) bekezdésére figyelemmel a megalapozatlanság vizsgálata nélkül is megállapítható módon, a Be 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni,

c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre, továbbá

d) a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezésre.

[13] A Be 590. § (7) bekezdése alapján a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta továbbá az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[14] Az eljárási szabályok vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésre vonatkozó perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, továbbá a Be. 609.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg. Törvényesen fogadta el végzéssel a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát is, miután a nyilatkozat elfogadásának a Be. 504.§ (2) bekezdés a), b), c) pontjaiban meghatározott feltételei fennálltak.

[15] A bejelentett fellebbezés irányultságára figyelemmel a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[16] Az elsőfokú bíróság a bejelentett fellebbezésekre, valamint a vádlott által tett beismerő nyilatkozat elfogadásán alapuló bűnösség megállapítására tekintettel a Be. 562. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint teljesítette az indokolási kötelezettségét is, így kitért a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban, valamint a Be. 564. § (4) bekezdésében meghatározottakra, valamint megjelölte az alkalmazott jogszabályokat is.

[17] A másodfokú eljárásban irányadó tényállásra és az ügyiratok tartalmára is figyelemmel terhelt13 XIII. r. vádlott felmentésére, vele szemben az eljárás megszüntetésére okot adó körülmény nem volt megállapítható, a vádlott bűnösségére vont elsőbírói következtetés helytálló, a cselekmény jogi minősítése pedig megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[18] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

[19] A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is.

[20] A büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket – köztük a védelem által felsorolt enyhítő körülményeket is – az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, azokat súlyuknak megfelelően értékelte, ezen értékelésről megfelelő módon számot adott.

[21] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – a büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[22] A vádlott terhén megállapított cselekmény a büntetési tételkeret alapján nagyobb tárgyi súlyú, társadalmi megítélése, a hivatalos eljárásokba vetett közbizalmat romboló hatása folytán tartozik a jelentős társadalomra veszélyességű bűncselekmények közé. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a hónapokon át tartó, elhúzódó jellegű elkövetés a cselekmény tárgyi súlyát tovább növeli. A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség vizsgálatánál kiemelendő azonban, hogy rendezett egzisztenciális körülmények között él, büntetlen előéletű, vele szemben a cselekmény elkövetése óta újabb büntetőeljárás nem indult.

[23] A vádlott terhére rótt bűncselekmény konkrét tárgyi súlya, a személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése alapján az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt. A feltárt büntetéskiszabási körülmények mellett a jelen esetben a büntetési célok közül az egyéni megelőzés követelménye került előtérbe, elsődleges cél az, hogy a büntetéssel elérhető legyen, hogy a vádlott a jövőben tartózkodjon az újabb bűncselekmény elkövetésétől, ez azonban nem vezethet a generális prevenció céljának figyelmen kívül hagyásához. Mindezek alapján helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a XIII. r. vádlott esetében a büntetési célok a szabadságvesztés büntetés végrehajtása nélkül is elérhetők, ezért törvényesen függesztette fel annak végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján. A Btk. 85. § (2) bekezdésében rögzített keretek között meghatározott próbaidő tartama megfelel az 55/2007. BK véleményben foglalt elveknek. Az így kiszabott büntetés szükséges, és egyben elegendő is a büntetési célok, a vádlott és más személyek jogkövető magatartásának eléréséhez, a társadalom védelme érdekében annak megelőzéséhez, hogy a vádlott vagy más bűncselekményt kövessen el. A büntetési tételkeret minimumához közeli tartamú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés további enyhítése nem biztosítaná e büntetési célok elérését, ezért az ítéltábla a kiszabott büntetés lényeges enyhítésére nem látott lehetőséget, így a védőnek enyhébb büntetés kiszabására irányuló fellebbezése a Be. 605. § (2) bekezdésében rögzített rendelkezést is szem előtt tartva, nem vezetett eredményre, büntetés helyett intézkedés alkalmazására lehetőség nem volt, a védő által indítványozott próbára bocsátást ezen túlmenően az irányadó minősítéshez kapcsolódó büntetési tételkeret mellett a Btk. 65.§ (1) bekezdése is kizárja.

[24] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, továbbá a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjára vonatkozó elsőfokú rendelkezések törvényesek. Felhívja az ítéltábla a vádlott figyelmét, hogy a Btk. 87. § b) pontja értelmében a felfüggesztett szabadságvesztést végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

[25] Miután terhelt¹³ XIII. r. vádlottat végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabott ki a bíróság, erre figyelemmel a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján a bíróságnak vizsgálnia kellett azt is, hogy a vádlott érdemes-e az előzetes mentesítésre. Az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) számú AB határozata szerint ugyanis az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja a Btk. 102. § (1) bekezdésében szabályozott előzetes bírósági mentesítés lehetőségét és arról az ítéletben rendelkezzen. A határozat kifejti, hogy „A mentesítés alapjogi forrása az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az emberi méltósághoz való jog. Az Alkotmánybíróság szerint az emberi méltósághoz való jogból következik, hogy az elítélteknek lehetőséget kell biztosítani a rehabilitációra, arra, hogy jogsértés nélkül helytálljanak egy szabad társadalom feltételei között. A reszocializáció pedig megköveteli, hogy az arra objektív szempontok alapján érdemesült elkövető számára egy későbbi, büntetéstől mentes életvitel feltételeit a jog megteremtse. Ez nem csupán a terhelt érdeke, hanem a társadalomé is, minthogy a büntetőjogon kívüli megszorítások megszűnésével, a büntetlen előéletűeket megillető tisztségek ellátására, állások betöltésére való új lehetőségek megnyílása növeli elhelyezkedési esélyeiket, ami pedig csökkenti a társadalmi gondoskodás költségeit, lehetővé teszi az elítélt számára a bűnismétlés elkerülését.” A Btk. 102. § (1) bekezdés értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. A büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli előzetes mentesítés kivételes, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés. A felfüggesztés feltételeinek fennállása nem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét. Az ítélezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni [BJD 9986.], de jelentősége van a terhelt által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyának és a cselekmény jellegének is [BH1983.221.]. A bíróság által a büntetés kiszabása körében már értékelt, és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését alátámasztó körülmények az érdemességet megalapozhatják [BJD 8779.], de egyben ki is zárhatják. A már értékelt körülményeknek az érdemesség vizsgálata során történő ismételt figyelembevétel tehát a kétszeres értékelés tilalmát nem sérti. Az eljárás adatai, különösen a korrupciós kapcsolat hosszabb időszakon keresztül történő folyamatos fenntartása mellett az ítéltábla álláspontja az, hogy a vádlott esetében az előzetes mentesítésre való érdemessége nem állapítható meg.

[26] Az elsőfokú ítélet egyéb, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései szintén megfelelnek a hatályos büntetőeljárás szabályoknak.

[27] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – az elsőfokú bíróság ítéletét Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[28] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költség viseléséről az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[29] A Fővárosi Ítéltábla végzése elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2023. február 15.

dr. Szalai Géza s.k.
s.k.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2022. március 21. napján kelt 22.B.118/2021/61. számú ítélete terhelt13 XIII. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.228/2022/11. számú végzésével 2023. február 15. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. február 15.

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: